

Ved Aabningen af Verdenskongressen om kvindelige Værker og Indstiftelser i Paris den 12te Juli 1889.

Efter Velkomsttalerne svarede paa de fremmedes Vegne flere af disses Repræsentanter.

Ved denne Lejlighed sagde *Fredrik Bajer*:

»Mine Damer og Herrer!

Det franske Forretningsudvalg har bedt mig om at repræsentere Danmark paa denne Kongres. Jeg modtager gerne dette hæderlige Hværv. Men jeg er ikke den danske Regerings delegerede,*) fordi denne yderlig monarkiske Regering frygter for at lade sig repræsentere officielt, saa vel paa den synlige Udstilling tæt herved som paa »Ideernes Udstilling«, det vil sige: paa Kongresserne. Ej heller vilde den vel i noget Tilfælde lade sig repræsentere af en Republikaner som jeg.

Men mange danske Kvinder og Venner af Kvinde-sagen, som er forenede i Samfund til fremme af kvindelige Værker og Indstiftelser, har bedt mig om, at jeg vilde repræsentere dem, mit Fædrelands Fremskridtskvinder og Mænd. — Frk. *Anna Bugge*, som i det sidste Øjeblik er ankommet til Kongressen, har bedt mig, paa norsk Kvindesagsforenings Vegne, at forsikre, at ogsaa norske Kvinder ønsker Kongressens Arbejder Held og Lykke.

Jeg har faaet Tilladelse til at medbringe den Fane, som De ser der i Salens Baggrund. Den er et kvindeligt Værk. Den er en Gave fra nogle hundrede Kvinder paa Landet til en stedlig Kreds af Dansk Fredsforening. Da Kongressen har sat paa sit Program »Virksomhed for Freden«, har jeg troet det muligt at anbringe denne Fane. Udstillernes Landsbys Navn, Stokkemærke, er indskrevet paa Fanen. Jeg takker Dem for den Plads, De har givet den.

Hvis De iøvrigt tillader mig at give denne Kongres ogsaa en Devise, vil jeg dertil vælge en stor, belgisk Retskyndigs Ord. Jeg sigter til *Laurent*, som uden Tvivl Frk. *Popelin***) kender personlig (Frk. *Popelin* nikker bekræftende). *Laurent* siger, idet han taler om det fremtidige Forhold mellem Mand og Kvinde indbyrdes: »*Naar Talen er om ligestillede, er det ikke den ene, som skal beskytte den anden,*

men den ene, som skal opdrage den anden.« (Stærkt Bifald.) Idet jeg haaber, at Aanden i disse Ord maa give sig tilkende i alle Kongressens Arbejder, skal jeg tilslut kun sige: Leve Kønnes Lighed!« (For-nyet, langvarigt Bifald).

Den 17de Juli forhandlede den borgerlige Lovgivning. Folketingsmand Fr. Bajer, der udtrykkelig var opfordret dertil af det forberedende Udvalg, gav en Oversigt over den danske Kvindes Retsstilling (Myndighedsalder, Rettigheder som Ægtefælle, som Handels- og Næringsdrivende m. m.) Derefter skulde Dr. *Ellen Fries*, svensk, eller *Poul Svejstrup* have meddelt en af Højesteretssagfører *Høgsbro* tilsendt Afhandling om den gifte Kvindes formueretlige Stilling. Fredrik Bajer, som vidste at den var kommen og meget ønskede den meddelt Kongressen, havde i sit Foredrag antydnet, at der ved en netop tilsendt Afhandling vilde blive spredt mere Lys over et af de Punkter, han havde berørt. Efter at Hr. Fredrik Bajer havde sluttet sit Foredrag, fandt imidlertid Frk. E. Fries og Hr. Svejstrup, at Høgsbros Afhandling var unødvendig, og Frk. Ellen Fries, der allerede var indtegnet for at oplæse den, lod sig atter slette af Talernes Liste.

Vi unge.

Der klages almindelig over, at Ungdommen kun har Lyst til at more sig og slet ikke gider deltage i det politiske Liv, og gaar man til politiske Foredrag, vil man ogsaa kunne se, at der er næsten ingen eller kun faa af de unge blandt Tilhørerne, men naar Foredraget er forbi, kommer de unge Mennesker i Skarevis for at danse. De ældre ser betænkelige ud og spørger, hvad Grunden er til denne Mangel paa Interesse hos de unge, men Ungdommen trænger til noget stærkt, noget gribende, og den politiske Tilstand for Tiden er inderlig trivial. Hvad er det egentlig der siges paa ethvert Møde? — Vi skal vente, men er der noget man ikke kan, naar man er ung, saa er det netop vente, den Uro, der er i en, maa give sig til kende paa en eller anden Maade. kan man ikke bruge sine Kræfter til andet, saa danser man, Hvem kan ogsaa med Billighed forlange, at et ungt Menneske skal sætte sig i en kvalm Sal og høre paa et timelangt, søvndyssende Foredrag?

Jeg er vis paa, at for hundrede Aar siden, da der kæmpedes for Menneskerettigheder i Frankrig, da var der næppe nogen, der havde Grund til at klage over Mangel paa Interesse hos den franske Ungdom, men der var ogsaa noget for den at tage fat paa.

Skal Ungdommen vindes, maa den tages med Storm, der maa komme Fart i det Hele. Har man længe snakket, saa kommer det Tidspunkt, da man trænger til Handling.

Vi kalder os ikke totale, total er der ingen paa Jord, vi vil ikke heller prale med Dyder, os ingen tiltror. Saadan som vi er vil vi møde, men hvem skal føre os frem? de gamle Stridsmænd er døde og Resten kryber i Gem.

*) Andre Regeringer havde sendt delegerede til denne Kongres, hvortil den franske Regering havde taget Initiativet.

Overs. Anm.

**) Den belgiske Regerings delegerede, Frk. *Popelin*, har taget den juridiske Doktorgrad. Alligevel blev det hende forment at udøve Advokatpraxis, ligesom det hændte Frk. *Nanna Berg* i Danmark.

Overs. Anm.